

Vård- och omsorgsförvaltningen
Barbara Lundgren

Vård- och omsorgsnämnden

barbara.lundgren@enkoping.se

Årsredovisning 2019

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av årsbokslut för 2019 och lägger det till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Vård- och omsorgsnämndens resultat för 2019 hamnar på -24,0 miljoner kronor.

I nämndens resultat ingår svårpåverkbara kostnader på 24,5 miljoner kronor, till exempel:

- ökade volymer av hemtjänst hos privata utförare
- ökade volymer på köpta platser, elevhem, resor och assistans
- ökad nattbemanning på grund av icke brandsäkra lokaler
- evakueringskostnader

För att inte hamna på ett ytterligare högre underskott ställde förvaltningen i våras ett krav på verksamheterna att effektivisera 19,5 miljoner kronor. Av den summan uppnåddes 12,5 miljoner kronor, vilket till största del handlar om minskade personalkostnader.

Driftskostnader

Utfall 2019 jämfört med utfall 2018

Volymökningar jämfört med 2018 består bland annat av ett nytt boende inom LSS, en ökning av köpta platser, ökning av volymer till de privata utförarna samt kostnader för färdtjänst. Det summerar till 19,7 miljoner kronor.

Utfall 2019 jämfört med budget

Personlig assistans ökar med 0,9 miljoner kronor. Det beror på en minskning av kostnaden för kommunens assistans men en stor ökning av kostnaden till privata utförare inom personlig assistans på 3,9 miljoner kronor.

Kostnaden för boenden inom LSS ökar jämfört med budget och hamnar på minus 6,7 miljoner kronor. Det beror på ökad nattbemanning då kunderna har ökade behov (1,0 miljoner kronor) samt att lokaler inte är brandsäkra (0,7 miljoner kronor) och ökade personalkostnader.

Hemtjänsten har ett negativt resultat på 16,2 miljoner kronor. Här är orsaken ökad personalkostnad på 6,1 miljoner kronor och en mycket stor ökning av utförd tid hos de privata utförarna (10,1 miljoner kronor).

Särskilt boende påverkar resultatet negativt med 5,8 miljoner kronor. Anledningen är ökad nattbemanning då lokalerna inte är brandsäkra (0,5 miljoner kronor). Åkersbergsvägens evakuering kostade 0,9 miljoner kronor, köpta platser i annan kommun 1,9 miljoner kronor och hyreskostnad för Regalskeppsvägen har tillkommit.

Övriga insatser har ett utfall på minus 3,4 miljoner kronor bland annat med anledning av ökade kostnader för privata elevhem på 0,8 miljoner kronor samt kostnader för ledsagning, avlösare och kontaktperson. Kostnaden för utskrivningsklara har ökat med 1,2 miljoner kronor. Det beror på de evakueringar och flyttar som har skett på förvaltningens särskilda boenden. Avgiften till Hjälpmedel i Uppsala län (HUL) har ökat med 0,5 miljoner kronor jämfört med budgeten.

Öppen verksamhet för äldre minskar kostnaden med 2,1 miljoner kronor med anledning av de öppna träffpunkternas avveckling.

Gemensam administrativ kostnad har minskat med 4,8 miljoner kronor. Det beror på minskade personal- och driftskostnader.

En uppdatering av lönesystemet Visma orsakade en felkontering av sjuklönekostnaden. Vid en kvalitetssäkring av uppdateringen gjorde kommunledningsförvaltningen bedömningen att förvaltningens kostnader var 3,6 miljoner för höga. Vid tertial 2 tog förvaltningen hänsyn till detta och justerade ned prognosen. Under november månad kom ny information om att justeringen var felaktig och därmed har förvaltningens resultat påverkats negativt med 3,6 miljoner kronor.

Investeringar

Förvaltningen har en investeringsbudget på fyra miljoner kronor. Anledningen till att 1,7 miljoner kronor mer än budgeten förbrukats beror på det nytillkomna hyresavtalet på Regalskeppsvägen som inkluderar inventarier för cirka 2,9 miljoner kronor. Detta nya avtal kunde inte förutspås och fanns därmed inte med i budgeten.

ENKÖPINGS
KOMMUN

3 (3)

Barbara Lundgren
Administrativ chef

Årsredovisning 2019, Del 2

Vård- och omsorgsnämnden
2019

Innehållsförteckning

1	Kontaktperson.....	3
2	Verksamhetsresultat 2019	3
3	Vår ekonomi i korthet	4
4	Övergripande drift.....	5
5	Volymer.....	6
6	Ekonomiska nyckeltal.....	7
7	Vad används pengarna till/privata utförare	7
8	Investeringar	8

1 Kontaktperson

Barbara Lundgren

barbara.lundgren@enkoping.se

0171-625235

2 Verksamhetsresultat 2019

Det här har vi gjort under 2019

Kvalitetsledningssystem

Vård- och omsorgsnämnden har under 2019 påbörjat arbetet med att utveckla kvalitetsledningssystemet. Medarbetarna inom nämndens ansvarsområden genomför många möten varje år och möter människor med vitt skilda förutsättningar, behov men också förväntningar. Verksamheternas förmåga att möta och bemöta våra kunders förväntningar har stor betydelse för hur upplevelsen av insatsen blir. Ett väl utvecklat kvalitetsledningssystem som både är styrande och stödjande är en viktig faktor för verksamhetens planering kring utförandet av insatser och framför allt för medarbetarnas trygghet i att göra rätt.

Digital transformation

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att hantera kommande utmaningar har ett underlag till IT-plan tagits fram. Kommande års verksamhetsutveckling kommer att vara avgörande för hur nämnden lyckas med leverans i de uppdrag som ligger inom ramen för den lagstyrda verksamheten. En transformation är nödvändig där den digitala tekniken måste bidra till att både förbättra processer och tjänster men även att frigöra tid och resurser i verksamheten. För att lyckas med den digitala transformationen är det viktigt att börja där snabb effekt nås och där mindre förändring behöver ske.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2019 startat upp aktiviteter där digital teknik ska utvärderas. Utvärderingen blir avgörande för vidare arbete. Ett arbete som ska få vård, omsorg och teknik att flätas samman till lösningar som ger ökad tillgänglighet, kvalitet och delaktighet och där den digitala tekniken gör livet enklare och är ett självklart inslag i nämndens arbete.

Anpassa verksamheten efter tilldelade resurser

Enligt prognoser från SCB ökar antalet äldre under hela perioden fram till och med 2030. Det är framförallt gruppen 85+ som kommer att öka. En större andel väljer att bo kvar hemma med hemtjänst istället för att flytta in på ett omvårdnadsboende. Samtidigt som det sker, så ökar inte andelen personer i arbetsför ålder vilket innebär att nya arbetssätt och metoder måste utvecklas för att klara välfärdsuppdraget inom lagstyrd verksamhet.

Samtidigt med detta arbetar förvaltningen med att ställa om organisationen till en heltidsorganisation. Om en större andel av de anställda arbetar heltid, behöver inte lika många medarbetare rekryteras. För att få rätten till heltid att fungera behöver arbetsuppgifterna organiseras och kombineras på nya sätt.

Kommunens arbete med byggnationen av ett samsjuklighetsboende kommer att ha en positiv påverkan på förvaltningens ekonomi. I dagsläget köps platser för denna målgrupp externt tillsammans med socialförvaltningen. Boendet kommer att stå klart i slutet av 2020.

Uppnådda effekter

I Socialstyrelsens enkäter kan hög måluppfyllelse utläsas för respektive målgrupp. Dock finns inget sammantaget resultat för förvaltningen som helhet. Vi bedömer att resultaten är på den nivån att målet kan ses som uppnått.

Hantering av klagomål och synpunkter

Förvaltningen har fått in 119 klagomål under 2019. Flest rapporteringar har det varit på kategorin *Annat klagomål*, 54 stycken. Resterande följer enligt nedan:

Bemötande - 13 stycken

Information - 13 stycken

Omvårdnad - 15 stycken

Organisation - 7 stycken

Personal - 5 stycken

Förvaltningen använder kommunens framtagna rutiner för klagomålshantering. Klagomålet ska hanteras så nära verksamheten som möjligt och det ska läggas in i Invit så att statistik kan tas fram. Därefter går chefen igenom detta på arbetsplatsen. Hanteringen ingår som en del i det systematiska kvalitetsarbetet som innebär att alla som arbetar inom vård- och omsorg regelbundet och systematiskt följer upp sitt arbete och bidrar till att kvaliteten förbättras.

3 Vår ekonomi i korthet

Vård- och omsorgsnämnden har haft en svår ekonomisk situation 2019. För att inte hamna på ännu mer minus under resten av året ställde förvaltningen i våras krav på att verksamheterna ska spara 19,5 miljoner kronor. Verksamheten nådde inte riktigt målet utan lyckades spara 12,5 miljoner kronor.

Orsaker till ökade kostnader

Kostnaden för boenden inom LSS ökade jämfört med budgeten. Det gör att vi hamnar på minus 6,7 miljoner kronor. Det beror på:

- ökad nattbemanning då kunderna har ökade behov (1,0 miljoner kronor)
- att lokaler inte är brandsäkra (0,7 miljoner kronor)
- ökade personalkostnader.

Kostnaden inom hemtjänsten ökade också jämfört med budgeten. Det gör att vi hamnar på minus 16,2 miljoner kronor. Det beror på:

- ökade personalkostnader (6,1 miljoner kronor)
- en mycket stor ökning av utförd tid hos de privata utförarna (10,1 miljoner kronor).

Kostnaden för särskilt boende ökade också jämfört med budgeten. Det gör att vi hamnar på minus 5,8 miljoner kronor. Det beror på:

- ökad nattbemanning då lokalerna inte är brandsäkra (0,5 miljoner kronor).
- Åkersbergsvägens evakuering (0,9 miljoner kronor)
- köpta platser i annan kommun (1,9 miljoner kronor)
- hyreskostnad för Regalskeppsvägen.

4 Övergripande drift

Nämndens resultat för 2019 hamnar på - 24,0 miljoner kronor.

I nämndens resultat ingår svårpåverkbara kostnader på 24,5 miljoner kronor, t.ex:

- ökade volymer av hemtjänst hos privata utförare
- ökade volymer på köpta platser, elevhem, resor och assistans
- ökad nattbemanning på grund av icke brandsäkra lokaler
- evakueringskostnader

För att inte hamna på ett ytterligare högre underskott ställde förvaltningen ett krav på verksamheterna under våren att effektivisera 19,5 miljoner kronor. Av den summan uppnåddes 12,5 miljoner kronor. Vilket till största del handlar om minskade personalkostnader.

Volymökningar jämfört med 2018 består bland annat av ett nytt boende inom LSS, en ökning av köpta platser, ökning av volymer till de privata utförarna samt kostnader för färdtjänst. Det summerar till 19,7 miljoner kronor.

Personlig assistans ökar med 0,9 miljoner kronor. Det beror på en minskning av kostnaden för kommunens assistans men en stor ökning av kostnaden till privata utförare inom personlig assistans på 3,9 miljoner kronor.

Kostnaden för boenden inom LSS ökar jämfört med budgeten och hamnar på minus 6,7 miljoner kronor. Det beror på ökad nattbemanning då kunderna har ökade behov 1,0 miljoner kronor samt att lokaler inte är brandsäkra, 0,7 miljoner kronor och ökade personalkostnader.

Hemtjänsten har ett negativt resultat på 16,2 miljoner kronor. Här är orsaken ökad personalkostnad 6,1 miljoner kronor och en mycket stor ökning av utförd tid hos de privata utförarna, 10,1 miljoner kronor.

Särskilt boende påverkar resultatet negativt med 5,8 miljoner kronor. Anledningen är ökad nattbemanning då lokalerna inte är brandsäkra, 0,5 miljoner kronor.

Åkersbergsvägens evakuering kostade 0,9 miljoner kronor, köpta platser i annan kommun, 1,9 miljoner kronor och hyreskostnad för Regalskeppsvägen har tillkommit.

Övriga insatser har ett utfall på minus 3,4 miljoner kronor bland annat med anledning av ökade kostnader för privata elevhem 0,8 miljoner kronor samt kostnader för ledsagning, avlösare och kontaktperson. Kostnaden för utskrivningsklara har ökat med 1,2 miljoner kronor. Det beror på de evakueringar och flyttar som har skett på förvaltningens särskilda boenden. Avgiften till HUL, Hjälpmedel i Uppsala län, har ökat med 0,5 miljoner kronor jämfört med budgeten.

Öppen verksamhet (äldre) minskar kostnaden med 2,1 miljoner kronor med anledning av de öppna träffpunkternas avveckling.

Gemensam administrativ kostnad har minskat med 4,8 miljoner kronor. Det beror på minskade personal- och driftskostnader.

En uppdatering av lönesystemet Visma orsakade en felkontering av sjuklönekostnaden. Vid en kvalitetssäkring av uppdateringen gjorde kommunledningsförvaltningen bedömningen att förvaltningens kostnader var 3,6 miljoner för höga. Vid tertial 2 tog förvaltningen hänsyn till detta och justerade ner prognosen. Under november månad kom ny information om att justeringen var felaktig och därmed har förvaltningens resultat påverkats negativt med 3,6 miljoner kronor.

Verksamhet	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut-budget
LSS, personlig assistans	-46,4	-46,8	-55,6	-56,5	-0,9
LSS, boende för funktionshinder	-115,7	-124,6	-125,5	-132,2	-6,7
LSS, daglig verksamhet	-30,4	-35,7	-43,3	-42,7	0,6
LSS, övriga insatser, del 1	-9,5	-11,0	-10,3	-10,3	0,0
LSS, övriga insatser, del 2	-1,4	-1,0	-1,7	-1,0	0,7
Insatser enligt SoL	0	-17,6	-15,0	-14,8	0,2
Öppen verksamhet (funktionsnedsättning)	0	-6,3	-6,9	-6,2	0,7
Hemtjänst i ordinärt boende	-163,2	-162,3	-176,1	-192,3	-16,2
Särskilt boende	-260,0	-278,9	-283,7	-289,5	-5,8
Korttidsboende	-10,5	-4,6	-5,4	-5,9	-0,5
Övriga insatser inom vård och omsorg	-31,8	-35,7	-35,5	-38,9	-3,4
Öppen verksamhet (äldre)	-14,7	-7,6	-8,8	-6,7	2,1
Bostadsanpassning	-9,3	-4,6	-4,7	-4,2	0,5
Gemensam OH (519*)	-85,1	-45,1	-41,8	-37,0	4,8
Nämnd (1*)	-0,8	-0,9	-1,2	-1,2	0,0
Summa:	-778,7	-782,8	-815,5	-839,5	-24,0

5 Volymer

Särskilt boende har minskade volymer. Det beror på en högre andel tomma platser.

Volymer för korttidsboende inom särskilt boende ökar jämfört med budgeten. Det beror på utredningshemtjänstens hantering av den snabba utskrivningstakten från slutenvården.

Verksamhet (volymenheter)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019
Daglig verksamhet, antal kunder	181	181	181	185
Insatser enligt SoL, antal timmar	40 846	31 731	33 300	33 505
Särskilt boende inkl korttidsboende, antal dygn	169 128	160 995	166 083	160 572
Varav korttidsboende inom särskilt boende,	7 585	7 031	1 321	5 299

antal dygn				
Korttidsboende/växel- vård (Åsunda), antal dygn	5 555	2 175	2 190	2 086

6 Ekonomiska nyckeltal

Kostnaden för köpta platser har ökat jämfört med budgeten. När förvaltningen köper plats beror det på brist på lämplig plats i kommunen eller speciella behov hos en kund som kommunen inte själv kan tillhandahålla.

Beviljad tid inom hemtjänsten minskar för 2019 jämfört med tidigare år medan den utförda tiden ökar både jämfört med 2018 samt med budgeten. Egen regi minskar sin utförda tid medan privat regi ökar relativt kraftigt. Det påverkas bland annat av att tiden för dubbelbemanning har ökat. Tack vare införandet av beslutstödet Hypergene i slutet av 2019 så kan förvaltningen göra snabba och mer detaljerade analyser av hemtjänsttimmarna.

Produktiviteten inom hemtjänstens egen regi har minskat under 2019. Det är ett viktigt mått som visar hur stor andel av sin arbetstid som medarbetarna har varit hemma hos kunderna och utfört deras insatser. Ett viktigt verktyg för att följa produktiviteten är Lifecare planering som används för att kvalitetssäkra planeringen bland annat utifrån perspektiven rättvisa restider, besökslängd efter behov samt rätt kompetens på rätt plats.

Ekonomiskt nyckeltal	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019
Kostnad för köpta platser (miljoner kronor)	25,8	23,6	26,7	28,3
Beviljad tid, hemtjänst egen och privat regi (timmar)	449 434	426 499	-	419 658
Utförd tid, hemtjänst egen och privat regi (timmar)	372 414	317 344	318 120	340 391
Produktivitet, hemtjänst egen regi (%)	68	64	-	60
Kostnad per plats, särskilt boende egen och privat regi, internt inom Vård och omsorg exklusive administrativa kostnader (kronor/plats)	521 168	567 665	574 493	581 791
Kostnad per plats, särskilt boende egen och privat regi, från Kolada inklusive alla administrativa kostnader (kronor/brukare)	760065	755333	-	publiceras sommar 2020
Kostnad för sjukfrånvaro (miljoner kronor)	14,8	15,1	-	15,3

7 Vad används pengarna till/privata utförare

Privata utförare

Verksamhet	2017	2018	2019
LSS privata utförare	Andel (jmf totalt utfall)	Andel (jmf totalt utfall)	Andel (jmf totalt utfall)
Boende	0,6%	0,6%	0,5%
Köpta platser	2,2%	2,0%	2,1%
Personligassistans	2,5%	1,7%	2,1%

Totalt LSS Privata utförare	5,3%	4,3%	4,8%
Äldreomsorg privata utförare	Andel (jmf totalt utfall)	Andel (jmf totalt utfall)	Andel (jmf totalt utfall)
Särskilt boende	8,4%	9,0%	5,0%
Hemtjänst	4,7%	5,0%	5,9%
Köpta platser	1,1%	1,0%	1,2%
Totalt ÄO privata utförare	14,2%	14,9%	12,1%

8 Investeringar

8.1 Investeringar 2019

Projektnamn	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse bokslut-budget	Förslag ombudgetering
Inventarier	-4,0	-5,7	-1,7	

Förvaltningen har en investeringsbudget på fyra miljoner kronor. Anledningen till att 1,7 miljoner kronor mer än budgeten förbrukas beror på det nytillkomna hyresavtalet på Regalskeppsvägen som inkluderar inventarier för ca 2,9 miljoner kronor. Detta nya avtal kunde inte förutspås och fanns därmed inte med i budgeten.